

**НЕТ
АЛКОГОЛЮ**

— говорят
жители
Березовщины

2

**КИТАЙЦЫ
ВЯРНУЛИСЯ
ЗНОЎ**

на пружанскую
зямлю

3

**УТРОМ— ДЕНЬГИ,
ВЕЧЕРОМ — СТУЛЬЯ,**

или Как взыскать
долги с неплательщика
кредита

14

Выдавец УП "Газета для вас"

Выдаецца са студзеня 1997 года на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — адзін раз на тыдзень

ГАЗЕТА ДЛЯ ВАС

НАШ САЙТ У ІНТЭРНЕЦЕ

<http://gdv.of.by>

ІВАЦЕВІЧЫ-БЯРОЗА-ПРУЖАНЫ-ДРАГІЧЫН
(Брэсцкая вобласць)

№ 13 (744)

2 красавіка 2010 г., пятніца

Кошт свабодны
(у розніцу)

ISSN 1992-755X

ХРЫСТОС УВАСКРЭС!

КРОВЛЯ НА ЛЮБОЙ ФАСОН

- Металлочерепица (широкая гамма цветов) и комплектующие
- Мягкая кровля "Шинглас";
- Профнастил в наличии и под заказ;
- Водосточные системы круглого и прямоугольного сечения;
- Ворота секционные "Алютех";
- Сайдинг, софит (подшивка крыш);
- Лист кровельный "Ондулин", "Ондура";
- Мансардные окна; окна ПВХ;
- Утеплитель "ISOVER"
- Шифер серый;
- Поликарбонат;

Тел./факс 8-(0165) 33-68-54; VELCOM 8-029-635-35-64,
8-029-337-15-03, МТС 8-029-800-96-72, 8-029-823-04-54.

ЗАСО "ТАСК" открыло пункт продаж страховых услуг

по адресу: г. Ивацевичи, ул. Ленина, 15
(станция технического обслуживания).

Оказываем все виды страховых услуг:
"Зеленая карта", АвтоКАСКО, страхование
автомобилей, имущества, от несчастных
случаев граждан, выезжающих за границу,
и т. д. с сохранением скидок
от других страховых компаний.

Тел. 8-(01645) 3-00-86.

"ТАСК" — гарантия защиты Ваших интересов

ЗАСО "ТАСК" УНП 200273381

АКСЕССУАРЫ ДЛЯ ВАННЫХ КОМНАТ И ДУШЕВЫХ

- ШТОРКИ текстиль / полихлорвинил / галография
- КАРНИЗЫ прямые / телескопические / угловые / дуговые
- КОВРИКИ акрил 100% / хлопок 100% / антискользящие / резиновые
- ИЗДЕЛИЯ ИЗ МЕТАЛЛА И КЕРАМИКИ навесные / настольные / напольные
- ТРУБА ХРОМИРОВАННАЯ D 16 / D 25 / D 50

г. Барановичи, ул. Тельмана д. 64 ТЦ "РАДУЖНЫЙ" 3-й этаж
Тел.: 8 (0163) 45 29 71; 8 (029) 648 61 65

ИП Голенко Ж. В. УНП 290733193
Свид. № 0160540 от 24.01.08 г. Березовским РИК.

РЕАЛИЗУЕМ С ДОСТАВКОЙ

Блоки газосиликатные,
блоки "Демблер",
плиты перекрытия,
минвата,
пенополистирол, клей
для кладки блоков.

Тел. 8-029-204-38-83
8-029-202-90-09

Лиц. № 02080/0320495 от 19.07.06 г. до 19.07.2011 Мин. лесного хозяйства РБ УНП 800012139

ЕВРООКНА И ДВЕРИ ИЗ ДЕРЕВА

ПРОМЫШЛЕННЫЙ АЛЬЯНС
ИНОСТРАННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ

- Наличный и безналичный расчёт
- Изготовление по индивидуальным размерам
- Широкая цветовая гамма
- Лакокрасочное покрытие и фурнитура от немецких производителей

г. Кобрин, ул. Северная, 144 а

Тел. 8-(01642) 2-75-85, 4-04-34, 8-029-825-72-62.

ШИРОКИЙ ВЫБОР ЦВЕТОВ
гарантия 10 лет

Тел. 8-033-318-53-27

НАТЯЖНЫЕ
ПОТОЛКИ

УНН 290833819 Свид. № 0199641
от 21.07.09 г. Ивацевичским РИК
ИП Тимошевич В. И.

УНН 290485569
Выполним
наружную
и внутреннюю
отделку
в г. Ивацевичи
Благоустройство

ТРЕБУЮТСЯ ОТДЕЛОЧНИКИ

(лицензия)
Кровля.
Термошуба.
Тел. 8-029-791-86-93
8-(01645) 2-71-49

Акция СТО БошСервис
БЕСПЛАТНАЯ замена масла
г. Ивацевичи, ул. Загородная, д. 6
Тел. 8-029-662-42-90, 8-029-527-36-71,
8-(01645) 2-28-45, 2-05-51.

УНН 290506538 № ВУ/112 0412.009 01261 1611.09 г. до 15.11.2014 г. ЧТУП "Куис и К"
г. Ивацевичи, ул. 40 лет Октября, 2 а (район гортопа)

С - Шиномонтаж легковых авто,
грузовых, с/х техники;

Т - правка дисков;

О - ремонт подвески;

- аргонная сварка;

Закключаем договор с юр. лицами.

в наличии шины, диски, масла, аккумуляторы
VEL. 8-029-626-48-93, МТС 8-029-520-40-60.

8-029-106-00-60

8-029-783-53-64

ИП Таршис С. С. Свид. № 0179839
от 07.05.2009 г. Слонимским РИК
УНН 590877810

СПУТНИКОВЫЕ
АНТЕННЫ
УСТАНОВКА.
НАСТРОЙКА.

НЕТ АЛКОГОЛЮ

— говорят жители Березовщины

БЕРЕЗА. Район присоединился к общереспубликанской акции “Улицы без алкоголя”. В райцентре прошел ряд мероприятий, направленных на борьбу с пьянством и алкоголизмом.

Проблема эта требует принятия серьезных мер: по данным Минздрава в республике более 16 тысячам подростков поставлен диагноз “хронический алкоголизм”. Акция проводилась при участии сотрудников органов здравоохранения, образования, культуры, спорта, а также других ведомств. Во всех школах района проходят беседы по профилактике здорового образа жизни, лекции о вреде алкоголя, соответствующие внеклассные часы, викторины. Сделав свой собственный рейд несколько вечеров подряд по вечерним березовским улицам, я не наблюдал скопления подростков. Спокойно было и в городском парке. Возможно, пока еще не потеплело, и молодежь находит различные другие места для

сбора, поэтому распивающих алкоголь на улице и не видать. А вот курящих подростков можно видеть сплошь и рядом. Учреждениями образования и культуры разработаны планы

мероприятий для разных возрастов на весенние каникулы. На базе общеобразовательных и спортивных школ будут работать оздоровительные лагеря.

Николай ДЕНИСИК.

Міліцыянеры стануць канкурсантамі

ПРУЖАНЫ. Упершыню ў бягучым годзе вырашана праводзіць раённы агляд-конкурс “Лепшы ўчастковы інспектар міліцыі”.

Як паведаміў начальнік міліцыі Дзмітрый Няхаеў, вынікі агляду-конкурсу запланавана падвесці напрыканцы верасня 2010 года, а далей такія мерапрыемствы зрабіць традыцыйнымі з мэтай павышэння даверу супрацоўніка праваахоўных органаў. У крытэрыях будучы ўлічаны асноўныя паказчыкі работы ўчастковага інспектара міліцыі: выкрывае-

масць, работа са зваротамі грамадзян, крываахоўная абстаноўка на адказным участку. Акрамя таго, прадугледжаны і дадатковыя нарматывы, сярод якіх камунікабельнасць, водгукі насельніцтва аб рабоце намінантаў.

Паводле ўмоў конкурсу, для пераможцаў прадугледжана матэрыяльнае заахвочванне.

Васіль СНАПКО.

Они выбирают спорт!

БЕРЕЗА. В настоящее время только самый ленивый ребенок в городе Березе может сидеть дома или празднично ходить по улицам. К услугам ребят не только школа искусств или кружки в ЦВР и ДЮСЭЦ, но также многочисленные секции в бассейне и в Ледовом дворце.

К примеру, с прошлого года в Ледовом дворце работает секция по вольной и греко-римской борьбе. Её посещают 24 девочки и 65 мальчиков в возрасте от 9 до 14 лет. Тренируют ребят профессиональные спортсмены из Минска А. Бахур и В. Сербин. Тренировки проходят не только в борцовском зале, но и в бассейне, на игровом поле, на катке. Пять дней в неделю приходят мальчишки и девочки на тренировки.

Конечно же, это способствует укреплению не только здоровья, но и дисциплины. За хорошие успехи в учебе и занятиях спортом лучшие ученики секции были поощрены

поездкой на одиннадцатый международный турнир Гранпри по вольной борьбе на призы Александра Медведя, который совсем недавно прошел в Минске. Ребята смогли своими глазами увидеть борьбу на ковре лучших спортсменов мира в данном виде спорта, а в соревнованиях приняли участие спортсмены из 30 стран. Кроме этого, ребята посетили спортивный комплекс “Минск-арена”, а во Дворце спорта встретились и пообщались с легендой мирового спорта, трехкратным олимпийским чемпионом Александром Медведем.

Николай ДЕНИСИК.

Нядрэнна пакатаўся

ПРУЖАНЫ. 24 сакавіка паступіла паведамленне ад кіраўніцтва ААТ “Пружанскі кансервавы завод” аб тым, што з тэрыторыі прадпрыемства знік аўтамабіль.

Праз некаторы час машыну ўдалося знайсці ажно ў Брэсцкім раёне. А пакатаўся на ёй судзімы, які адбывае пакаранне ў спецкамендатуры в.

Куплін. Узбуджана крымінальная справа, угоншчык затрыманы.

Васіль СНАПКО.

Трапіў у палонку

ІВАЦЭВІЧЫ. Падчас лову рыбы на Бабровіцкім возеры ў палонку пад лед праваліўся рыбак на адлегласці ў паўкіламетра ад берага.

Ён здолеў утрымацца за лядовы край палонкі і пачаў крычаць, клікаць на дапамогу. На беразе яго пачулі і неадкладна патэлефанавалі на “101”. Да месца здарэння накіраваліся выратавальнікі Целяханскай пажарнай аварыйна-выратавальнай часткі. Скарыстаўшы гумавую лодку і выратавальныя вярхоўкі, мужчыну дасталі з палонкі, пераправілі на бераг і літаральна перадалі з рук у рукі медыкам, якія ўжо чакалі на беразе. Медыкі канстатавалі ў пацярпелага дыягназ “моцнае агульнае пераахладжванне арганізма”, ён шпіталізаваны. Цяпер, па словах медыкаў, яго здароўю нічога не пагражае.

Пацярпелым і адначасова выратаваным аказаўся жыхар г. Брэста, 1955 года нараджэння, які на выхадных выбраўся ў Бабровічы павудзіць рыбу. А вось на меры засцярогі на вадзе і, у першую чаргу, на лёдзе, паўсяму бачна, забыўся. Гэтае легкадумства лёдз не каштавала яму жыцця.

Валерый МОЛАШ,
ст. інспектар прапаганды і навучання Івацэвіцкага райаддзела па НС.

Сябры пагулялі

ПРУЖАНЫ. 15 сакавіка ў РАУС паступіла паведамленне з ДРБУ-140: на адрэзку дарогі Ружаны-Лыскава-Дабучын невядомыя пашкодзілі шэсць дарожных знакаў.

Як было ўстаноўлена, свае сілы пасля сумеснага распіцця спіртных напояў выпрабавалі такім чынам двое нідзе не працуючых жыхары вёсак Бельчыцы і Сілічы. Узбуджана крымінальная справа.

Васіль СНАПКО.

Акцыя валанцераў

ІВАЦЭВІЧЫ. У межах рэспубліканскай акцыі “Белы рамонак” 24 сакавіка быў праведзены шэраг мерапрыемстваў валанцёрамі атрада Чырвонага Крыжа “Нашчадкі Анры Дзюнана”, вучнямі сярэдняй школы №3 г. Івацэвічы.

Была праведзена інфасесія сярод вучняў СШ №3, падчас якой дэманстраваліся фотаздымкі, якія ілюструюць вынікі захворвання туберкулезам. Акрамя таго, сярод вучняў распаўсюджвалася друкаваная прадукцыя, прадстаўленая па гэтай тэме раённым аддзелам “Беларускай арганізацыі Чырвонага Крыжа”.

Акцыя працягвалася і на ву-

ліцах горада — валанцёры раздавалі людзям папярковыя белыя рамонкі і распавядалі аб праблеме барацьбы з туберкулезам.

У завяршэнне на вуліцы Леніна быў праведзены флэш-моб, падчас якога дэманстраваліся фотаздымкі на тэму барацьбы з туберкулезам.

Павел ДАЙЛІД.

Адмовілі ў рэгістрацыі

Актывіст руху “За Свабоду” Пётр Гузаеўскі, рэдактар незалежнай газеты “Ганцавіцкі час”, мае намер абскардзіць адмовы ў рэгістрацыі яго кандыдатам у дэпутаты.

“Гузаеўскі падаваў дакументы на рэгістрацыю кандыдатам у дэпутаты абласвета і Ганцавіцкага райсавета. Прычына адмоў — перавышэнне дапушчальнай колькасці неспраўднёных подпісаў за вылучэнне яго кандыдатам, — паведаміў БелаПАН каардынатар руху па Брэсцкай вобласці Дзмітрый Трацяк. — На гэтай жа падставе адмоўлена ў магчымасці балатавацца ў Баранавіцкі гарсавет нашаму актывісту Рыгору Грыку. Не выключана, што ён будзе абскарджваць гэтую адмову”.

Як дадаў Трацяк, барацьбу за дэпутацкія мандаты працягваюць шэсць актывістаў руху. Яны балатуюцца ў

Пінскі, Белаазёрскі гарадскія саветы, Маларыцкі, Камянецкі, Драгічынскі, Бярозаўскі раённы саветы. Апрача таго, адзін чалавек адначасова балатуюцца ў Бярозаўскі раённы савет і Малецкі сельсавет.

“Улады, як правіла, стараюцца “выбіць” самых моцных патэнцыйных кандыдатаў ад апазіцыі. Напрыклад, такіх, як Пётр Гузаеўскі, які мае вялікія шанцы стаць дэпутатам, — заявіў Трацяк. — Нягледзячы на гэта, хочацца спадзявацца, што нашы вылучэнцы ўсё ж стануць дэпутатамі мясцовых саветаў, дзе будучы прадстаўляць інтарэсы простых людзей”.

Ларыса ШЫГАНОВА.

Зноў вясновыя пажары

ПРУЖАНЫ. З усталаваннем цёплага і сухога надвор’я зноў у раёне пачалося выпальванне сухой травы. У чатырох

выпадках бескантрольны агонь на мінулым тыдні ўтаймоўвалі пажарныя падраздзяленні.

Васіль СНАПКО.

Против пожаров — всем миром

ІВАЦЭВІЧЫ. С начала года в населенных пунктах района произошло 19 пожаров (за аналогичный период 2009 года — 17 огненных происшествий). Безжалостный огонь в паре с удушливым дымом лишил жизни двоих человек. Оба погибших (в г. Коссово и д. Ходаки) стали жертвами собственной беспечности при курении. Материальный урон от пожаров составляет почти 20 млн. рублей. Причиной возникновения большинства пожаров по-прежнему остается неосторожное обращение с огнем.

Различного масштаба пожары и возгорания заметно активизировались в последние дни марта по причине выжигания сухой прошлогодней растительности, что создает существенную угрозу переброса пламени на строения и складированные корма.

Теплая солнечная погода поманила на улице детей, тем более, что первая неделя апреля — школьные весенние каникулы. А это в свою очередь вынуждает задуматься как родителей, так и учителей и воспитателей об организации полезного, безопасного досуга детей и подростков. Тем более,

что в марте произошел пожар по вине малолетних детей в д. Доманово, где старшая из сестер-поджигательниц — первоклассница.

В целях обеспечения пожарной безопасности и предупреждения пожаров в районе с 1 по 30 апреля проводится месячник пожарной безопасности. Райисполкомом утверждён план противопожарных мероприятий месячника. Основное внимание вновь будет уделено домам и квартирам одиноких престарелых, многодетных семей и в первую очередь — ветеранов и инвалидов ВОВ.

Валерий МОЛОШ.

А хто ахоўвае?

ПРУЖАНЫ. Па-ранейшаму, нягледзячы на шматлікія папярэджанні, ахова будучых аб’ектаў арганізавана не належным чынам.

Што пацвярджае чарговы выпадак крадзяжу: з будемага аб’екта ў в. Смаляны невадомы ўкраў будматэрыялы на

суму каля пяці мільёнаў рублёў. Узбуджана крымінальная справа.

Васіль СНАПКО.

СА СВЕТЛЫМ СВЯТАМ ПАСХІ!

Христос Воскресе!
“Смерть и время царит на земле,
Ты владыками их не зови.
Все, кружась, исчезает во мгле,
Неподвижно лишь Солнце
Любви”.

В. Соловьев.

Именно по этой неизреченной любви Господь наш Иисус Христос и пошел на страдания крестные, чтобы искупить наши грехи, и воскрес, чтобы и каждый из нас воскрес для вечной жизни и сделался наследником Царства Божия, уготованного нам от века.

Человеческое сознание не хочет мириться со смертью и уничтожением. Оно не может понять, что значит “не быть”. Всей силой своего существа человек протестует против смерти и небытия, он борется со смертью и уступает ей не добровольно, но лишь побежденный ее насилем.

В земной жизни смерть полагает предел злему. Все мои страсти и пороки не пригодны для вечности в Царствии Божием, они будут жечь нас огнем неугасимым. Поэтому праздник Вос-

кресения Христова для кающихся — это благовест, а вот для нераскаявшихся — набат тревоги, призывающий к неотлагательному исправлению.

Поэтому поздравляя всех православных нашего края с этим праздником, желаю в полноте каждому насладиться этим миром веры, с надеждой и мужеством принимать грядущее, а всем неразумным прийти в “разум истины”, потому что все мы дети Божии.

**Протоиерей
Григорий ФИЛИПЧУК,
Благочинный церковью
Ивацевичского округа.**

“Анёл усклікнуў Поўнай ласкі: Чыстая Дзева, радуйся!
І зноў кажу: Радуйся, бо Твой Сын уваскрос
на трэці дзень з магілы. Людзі, весяліцеся!”

У радасны дзень уваскрасення Госпада нашага Ісуса Хрыста душпаствяр і вернікі Грэка-каталіцкай парафіі Маці Божай Жыровіцкай у Ивацэвічах шчыра віншуюць усіх жыхароў Ивацэвічаў, Бярозы, Пружаннаў, Драгічына.

У гэтай пасхальнай радасці ўзвялічваем Багародзіцу, якой Анёл прынёс вестку пра Уваскрасенне Яе Сына. З пас-

хальнай радасцю ўшаноўваем Жыровіцкую Заступніцу — “Маці Еднасці”, цудадзейная Ікона якой была каранаваная папскімі каронамі 280 год таму.

Няхай праз Яе малітвы Блаславенне Уваскрослага Ісуса Хрыста дойдзе да ўсіх людзей добрай волі.

**Протапрэзбітар
Яўген
УСОШЫН.**

“Истинно, истинно говорю вам:
если пшеничное зерно,
попав в землю,
не умрет, то останется одно;
а если умрет, то принесет
много плода”.

Ин. 12,24.

Жить, чтобы умереть, умереть, чтобы жить...

Жизнь и смерть всегда рядом с человеком. Поэтому нам нужно постоянно помнить о том, как мы живем здесь на Земле. Достоин ли несем свой крест или пытаемся переложить его на чужие плечи?

Заканчивается время Велико-го поста, время особенной молитвы, воздержания, милосердия, покаяния. Увидели ли мы того, кто нуждался в нашей помощи и заботе, помогли ли страдающему Иисусу нести тяжкий крест наших грехов и ошибок?

Иисус — Ты пшеничное зерно. Из умершего пшеничного зерна начинается великое умножение хлеба, которое продолжается до скончания века... Господь умирает за нас, чтобы воскреснуть и дать нам, живущим сегодня, возможность воскреснуть вместе с Ним.

Хотим поздравить всех христиан со светлым праздником Пасхи, хотим поделиться радостью ожидания чуда со всеми, кто верит в Иисуса Христа и пригласить на Пасхальное богослужение 3 апреля в 20.00 в костел Святой Троицы г. Коссово и в 22.30 в костел им. Святых Апостолов Петра и Павла г. Ивацевичи.

**Ксендз
Дариуш БЛАЩИК,
настоятель Ивацевичского
и Коссовского приходов,
прихожане.**

“ВЫЗОВ” СПЕШИТ НА ПОМОЩЬ, или Волонтерский отряд в действии

Волонтерское движение в Березовском районе набирает обороты. Всех добровольцев объединяет одна цель — помочь тем, кто в помощи особо нуждается — инвалидам, сиротам, одиноким старикам.

Хорошо, что сегодняшнее общество может заботиться о пожилых одиноких людях. Примером может служить Малечская больница, где действует отделение сестринского ухода для лечения и реабилитации одиноких пожилых людей. Именно таким бабушкам и дедушкам тяжелее всего в наше время — на смену здоровья пришли сплошные болезни. К сожалению, некоторым детям нет времени ухаживать за больными стариками, особенно лежачими, вот и попадают пожилые бабушки и дедушки в это отделение.

Оказать внимание одиноким старикам решили ребята из волонтерского отряда “Вызов”, состоящий из учащихся СШ №2 города Березы. В Малече они частые гости, причем, не с пустыми руками. Например, к большим религиозным праздникам — Рождеству и Пасхе — ребята готовят для пожилых людей сувениры и сладкие призы, наводят порядок в домах и квартирах.

Приезд волонтеров и ребят из молодежного центра при Свято-Петро-Павловском храме в гости всегда вызывает в отделении положительные эмоции у стариков и медицинских работников. Подаренные минуты радости еще долго потом вспоминаются и обсуждаются.

К старикам, которые не могут подняться с кровати, ребята заходят в палаты, разговаривают с ними. Перед новым го-

дом волонтеры привезли пожилым людям гуманитарную помощь в виде постельного белья, пледов, предметов личной гигиены. Все это было приобретено за средства гранта, полученного в рамках программы “Межстрановое сотрудничество и интеграция молодежи” и реализуемой Белорусским обществом Красного Креста. Волонтерский проект “Тепло души” направлен на оказание посильной помощи одиноким старикам. В марте волонтеры снова посетили отделение, чтобы поздравить женщин с праздником и вручить подарки.

С помощью сотрудников “Агропромбанка” было собрано более 600 тысяч рублей, на которые купили памперсы, стиральный порошок и цветочные горшки. Вместе с волонтерами сотрудники банка поздравили стариков с праздником и вручили очень нужные подарки. Также на уроках труда специально перед этой поездкой девочки сшили женщинам платки, а посетив в течение двух недель мастер-классы в детско-юношеском спортивно-эстетическом центре, изготовили интересные панно, которыми украсили интерьер Малечской больницы.

Деятельность волонтерских отрядов нужна как воздух. Хочется верить, что родители ребят-волонтеров никогда не окажутся одинокими.

**Николай
ДЕНИСИК,
г. Береза.**

Кітайцы вярнуліся на пружанскую зямлю

У Пружанскім райвыканкаме зарэгістравалі новае кітайскае прадпрыемства — “СінаБелАгра”. Прычым, зямлю ім выдзелілі ў тым жа Шчэрчаўскім сельсавеце, дзе летась спрабавалі наладзіць гаспадарку кітайцы з замежнага прадпрыемства “Шэньян”. Гэтая спроба, нягледзячы на нядрэжны ўраджай, аказалася няўдалай: “Шэньян” збанкрутаваў, кітайцы раз’ехаліся і гаспадарка развалілася.

“Новыя” кітайцы атрымалі не толькі тую ж самую зямлю, але і вырошчваць збіраюцца тую ж самую гародніну, што і іх папярэднікі. Пра гэта расказаў намеснік дырэктара “СінаБелАгра” Вячаслаў Паноў:

— Новае прадпрыемства, новыя інвестары, але зямля засталася тая ж, што і раней выдзялялася. І аб’ём працы практычна той жа: тая ж капуста, тая ж памідоры, агуркі, баклажаны і гэтак далей.

Няўдачу “Шэньяна” Вячаслаў Паноў раіць не звязваць з тым, што вырошчваная кітайцамі прадукцыя нібыта не карысталася попытам. Уся праблема, кажа, палягала ў ненадзейным інвестары.

— Прычына была зусім не ў тым, што прадукцыя паспехам не карысталася, — разважае Вячаслаў Паноў. — Проста той чалавек, які фінансаваў гэтае прадпрыемства, падмануў і не даваў суды грошай. Немагчы-

ма было набыць транспарт, каб гэтую прадукцыю некуды вазіць на продаж. Трэба было з людзьмі разлічвацца, якія працавалі. А грошай не было. А рабочыя працаваць “за так” не будуць. Ні кітайскія, ні беларускія. Вось па гэтай прычыне ўсё так і склалася.

Дарэчы, кітайскім супрацоўнікам “Шэньяна” гаспадары абяцалі заробак у 800 долараў. Але, не ўбачыўшы зусім аніякіх грошай, кітайцы пешшу выправіліся ў Мінск да кітайскай амбасады. Што ж тычыцца беларусаў, то іх у “Шэньяне” амаль не было. Адны казалі, што з-за малых заробкаў, другія — з-за цяжкай фізічнай працы. Тэхнікі ж ніякай не было, усё рабілі з дапамогай рыдлёвак ды матыкаў.

Цяпер, кажа Вячаслаў Паноў, сітуацыя будзе іншая. Па-першае, кітайцы арантуюць у суседніх калгасах тэхніку. Па-другое, плаціць абяцаюць не

менш як 20-25 тысяч рублёў за дзень. Дый увогуле, новыя кітайцы робяць стаўку не на сваіх суайчыннікаў, а на мясцовых працаўнікоў. Цяпер кітайцаў 8 — і больш, маўляў, не трэба: нявыгадна. А вось калі будуць масава пабудаваныя цяпліцы — сёлета плануецца далейшае развіццё цяпліц — тады будуць прыцягвацца і ў цяпліцах

працаваць цэлы год. Гэта ў будучыні. А зараз, да лета, чалавек 30-40 будуць прынятыя. Галоўнае, каб людзі пайшлі.

Ці лёгка ў вёсцы Шчэрчава, дзе і базуецца кітайская гаспадарка, знайсці працу? Паводле словаў супрацоўніцы пошты Марыі, такіх месцаў няма:

— Школа, пошта, сельсавет, фельчарска-акушэрскі

пункт, фабрыка — усё! Ну, бібліятэку адрамантавалі, клуб. Хто там працуе, той і працуе. А так, каб уладкавацца, то моцна не разгонішся. Людзі ездзяць на заробкі і ў Мінск, і ў Брэст, і нават у Маскву. А вось ці пойдучь да кітайцаў — пытанне. У іх ручная праца, яны з матыкамі цэлы дзень. Нашы так, як яны, можа, і не вытрымаюць.

Нягледзячы на тое, што новая кітайская гаспадарка на беларускай зямлі ўжо зарэгістраваная і нават сплаціла запазычанасці сваіх папярэднікаў, у іх, акрамя планаў, больш нічога няма. Ні пагаднення аб арэндзе тэхнікі, ні дамоваў на будучыя пастаўкі прадукцыі, ні нанятых мясцовых працоўных. Нават бізнес-план развіцця гаспадаркі, кажа Вячаслаў Паноў, яшчэ не зацверджаны. Толькі вырашана, што пабудуюць 10 вялікіх цяпліц, якія будуць працаваць круглы год, і некалькі сезонных. Ды ёсць 8 кітайцаў, якія ўжо пасяліліся ў кватэрах пакінутага ваеннага гарадка і займаюцца вырошчваннем расады.

**Зміцер ЛУКАШУК,
г. Пружаны.**

ЛІСТ ПРЭЗІДЭНТУ

Грамадскія дзеячы заклікаюць аднавіць сістэму абароны насельніцтва ад радыяцыі

Прадстаўнікі грамадскай заклікалі прэзідэнта аднавіць комплексную сістэму абароны насельніцтва ад радыяцыі. Аднавіць ліст Аляксандру Лукашэнку 25 сакавіка накіравалі старшыня сацыяльна-экалагічнага грамадскага аб'яднання "Цэнтр падтрымкі чарнобыльскіх ініцыятыў", член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі прафесар Іван Нікітчанка, пісьменнік, кіраўнік Беларускага сацыяльна-экалагічнага Саюза "Чарнобыль" Васіль Якавенка і заснавальнік Беларускага камітэта "Дзеці Чарнобыля", урач Тамара Белавокая.

У лісце зазначаецца, што недаацэнка наступстваў катастрофы прывяла да істотнага забруджвання глебы на ўсёй тэрыторыі Беларусі. На думку аўтараў, каля 80% дозы апраменьвання людзі атрымліваюць праз забруджаныя прадукты харчавання, прычым аб'ём гэтых прадуктаў павялічваецца. "Гэтая тэндэнцыя пацяжраеца ўласнымі даследаваннямі, праведзенымі паводле праекта "Інфармацыйнае забеспячэнне радыяцыйнай бяспекі насельніцтва". У жыхароў усіх 24 рэгіёнаў, адабраных па метадазе выпадковай выбаркі, фіксавалася хранічная паглынальная ўнутраная доза радыяцыі рознай велічыні", — гаворыцца ў лісце.

Гэты аўтары паведамляюць, што незалежныя навуковыя даследаванні медыкаў устанавілі "вельмі негатывы ўплыў" хранічных малых доз радыяцыі на здароўе чалавека. Гаворка ідзе пра рост смяротнасці сярод немаўлят і колькасці нараджэнняў маладававых дзяцей, шырочы распаўсюджвання хранічнай паталогіі сярод дзяцей, зніжэнні функцыянальных магчымасцей

арганізма больш чым у дзвюх трэціх школьнікаў і змяншэнні працягласці жыцця, значным росце смяротнасці ад сардэчна-сасудзістай, цэрэбральнай і анкалагічнай паталогіі ў маладым узросце, а таксама аб прыкметным скарачэнні насельніцтва (на 857 тыс. чалавек з 1993 года).

Падпісанты заклікаюць перагледзець канцэпцыю бяспечнага пражывання людзей на тэрыторыі, забруджанай радыенуклідамі, і адмяніць усе нарматыўныя дакументы адносна гэтага, выдадзеныя з парушэннем Канстытуцыі, законаў і ўказаў. Прадстаўнікі грамадскай лічаць неабходным аднавіць эфектыўную сістэму радыяцыйна-кантролю прадуктаў харчавання, забяспечыць вытворчасць на забруджаных тэрыторыях умоўна "чыстых" прадуктаў харчавання, якія не дапускаюць назапашвання хранічнай унутранай паглынальнай дозы.

Аўтары ліста прапаноўваюць стварыць сістэму медыцынска-

га абслугоўвання з пастаянным назіраннем за станам кожнага пацыента, аказаннем аператыўнай дапамогі, забеспячэннем бясплатнымі медыкаментамі і неабходным санаторна-курортным лячэннем; арганізаваць вытворчасць прэпаратаў, якія будуць блакіраваць радыенукліды і паскараць іх вывад з арганізма; аднавіць сістэму выплаты матэрыяльных кампенсацый за страчанае здароўе асобам, якія пацярпелі ад Чарнобыля, а таксама стварыць дзіцячы навукова-практычны цэнтр супрацьрадыяцыйнай абароны, бо ў Беларусі на пачатак 2009 года на ўліку знаходзіліся прыкладна 266 тыс. дзяцей, якія пацярпелі ад Чарнобыля.

Аўтары ліста зазначаюць, што для рэалізацыі гэтай праграмы маюцца навуковыя распрацоўкі, практычны вопыт і тэхнічнае аснашчэнне, а таксама заяўляюць аб намеры садзейнічаць вырашэнню названых праблем.

Адным сказам

● 28 сакавіка ў набажэнствах з нагоды Вербнай нядзелі, што прайшлі ў праваслаўных і каталіцкіх храмах і прыходах Беларусі, узялі ўдзел каля 373 тыс. чалавек, паведамілі ў Міністэрстве ўнутраных спраў.

● Праўладныя партыі, у адрозненне ад апазіцыйных, не адчувалі праблем з рэгістрацыяй кандыдатаў у дэпутаты, заявіў 29 сакавіка старшыня грамадскага аб'яднання "Беларускі Хельсінскі камітэт" Алег Гулак.

● "Беларусь гатова пакінуць усе крыўды ў мінулым і пачаць плённае супрацоўніцтва са Злучанымі Штатамі не толькі ў эканамічнай, але і ў іншых сферах", — заявіў Аляксандр Лукашэнка 29 сакавіка на сустрэчы з кіраўніцтвам дзесяці буйных кампаній ЗША.

● Сумеснае беларуска-венесуэльскае прадпрыемства "Петрала-БелаВенесалана" будзе распрацоўваць у Венесуэле шэсць радовішчаў прыроднага газу.

● Праваабарончая арганізацыя "Міжнародная амністыя" заклікала Еўрасаюз больш актыўна прасоўваць неадкладнае ўвядзенне мараторыя на прымяненне смяротнай кары ў Беларусі.

● Беларусь разлічвае прыцягнуць кітайскі крэдыт да 250 млн. долараў ЗША на рэканструкцыю буйных аўтадарог.

● У Брэсцкай вобласці праводзяцца праверкі харчблокаў устаноў сацыяльнай сферы на прадмет выканання санітарна-гігіенічных патрабаванняў пры арганізацыі харчавання.

● У Брэсце спынена дзейнасць падпольнай лабараторыі па вытворчасці небяспечнага псіхатропа рэчыва для курільных сумесяў.

Меры бяспекі ў мінскім метро

Пасля выбухаў у Маскве ў мінскім метро для арганізацыі бяспекі задзейнічаны дадатковыя сілы міліцыі — афіцэры, радыё і сяржанці састаў. Пра гэта паведамілі ў адзеле ўнутраных спраў па ахове сталічнага метрапалітэна. Асноўная ўвага засяроджана на канцавых станцыях і станцыях перасадкі "Купалаўская" і "Кастрычніцкая".

У міліцыі запэўнілі, што арганізацыя бяспекі ў мінскім метро знаходзіцца на высокім узроўні. На станцыях увесь час дзяжураць супрацоўнікі. У іх распрацаваны партатыўныя мегаладэтэктары. Буйнагабарытныя грузы, якія праносяць пасажыры, правяраюцца.

29 сакавіка каля васьмі

гадзін раніцы ў Маскоўскім метрапалітэне на станцыях "Лубянка" і "Парк культуры" адбыліся два выбухі. Загінулі каля 40 чалавек. Маскоўская міліцыя пераведзена на ўзмоцнены рэжым нясення службы. Па факце выбухаў распачата крымінальная справа па артыкуле "тэрарызм".

Візавы кодэкс ЕС

Візавы кодэкс Еўрасаюза, які ўвойдзе ў сілу 5 красавіка, зробіць умовы выдачы шэнгенскіх віз больш зладжанымі, дакладнымі, празрыстымі і справядлівымі. Пра гэта гаворыцца ў заяве еўракамісара па ўнутраных справах Сесіліі Мальмстром, якая тлумачыць прымяненне кодэкса, паведамляе прэс-служба Камісіі ЕС.

У новым дакуменце сабраны нормы, якія уніфікуюць дакументы і працэдуру зваротання па шэнгенскую візу і яе афармленне. Заяўнік мае права чакаць адказу не пазней чым праз 15 каляндарных дзён. Абавязковым становіцца абгрунтаванне адмовы ў выдачы візы, а таксама права абскардзіць такое рашэнне.

Візавы кодэкс замацоўвае паняцці кароткатэрміновай візы (да 90 дзён знаходжання ў краіне на працягу паўгода) і транзітнай, якая выдаецца ў аэрапорце. Афармленне доўгатэрміновых віз (да 180 дзён на працягу года) застаецца прэрагатывай нацыянальных урадаў. Доўгатэрміновыя нацыянальныя візы прыраўноўваюцца да дазволу на пражыванне і даюць уладальніку права перамяшчання па ўсёй зоне дзеяння Шэнгенскага пагаднення.

Пры афармленні віз консульскім службам падпісана ўносіць лічбавыя адпячаткі пальцаў і фатаграфіі асоб, якія запыталі візы, у Сістэму візавай інфармацыі Шэнгенскай зоны.

Калі заяўнік можа пацвердзіць неабходнасць частых

падарожжаў і вядомы консульству сваёй надзейнасцю, ён можа разлічваць на доўгатэрміновую шматразовую візу.

У заяве еўракамісара зазначаецца, што агульныя правілы будуць адаптаваны пасольствамі да мясцовых рэалій.

Візавы кодэкс быў прыняты Еўрапарламантам і Саветам ЕС у чэрвені 2009 года.

Міністэрства замежных спраў Беларусі распаўсюдзіла заяву, у якой звярнула ўвагу на тое, што, згодна з новымі правіламі, пры звартанні па шэнгенскую візу неабходна мець пашпарт, тэрмін дзеяння якога перавышае дату вяртання не менш як на тры месяцы; мае не менш як дзве чыстыя старонкі, прызначаныя для віз; выдадзены на працягу папярэдніх дзесяці гадоў.

Асобна зазначаецца, што патрабаванні Візавага кодэкса ЕС не будуць распаўсюджвацца на нацыянальныя пашпарты, якія ўжо ўтрымліваюць сапраўдную візу або падаюцца для пераафармлення ўжо выдадзенага дазволу на часовае ці пастаяннае пражыванне ў краінах ЕС.

Беларусь і МВФ:

перспектывы супрацоўніцтва

Эксперты місіі Міжнароднага валютнага фонду прыбудуць у Мінск у маі 2010 года для падвядзення канчатковых вынікаў выканання праграмы stand-by і правядзення перамоў па абмеркаванні далейшага супрацоўніцтва Беларусі з МВФ.

"Ацэньваючы папярэднія вынікі рэалізацыі праграмы stand-by, неабходна адзначыць, што яна адыграла адну з ключавых роляў у стабілізацыі эканомікі Беларусі ў 2009 — пачатку 2010 года, дазволіла падтрымаць стабільнасць на валютным рынку, забяспечыць большую ўстойлівасць фінансавай сістэмы, падтрымаць упэўненасць інвестараў і хатніх гаспадарак", — гаворыцца ў паведамленні Нацбанка.

26 сакавіка Савет дырэктараў МВФ завяршыў апошні, чацвёрты, агляд праграмы stand-by у

Беларусі і ўхваліў выдзяленне апошняга транша крэдыту ў аб'ёме каля 663 млн. долараў.

"Беларусь дасягнула значнага прагрэсу ў ліквідацыі наступстваў эканамічнага крызісу, і выкананне абавязальстваў па праграме stand-by застаецца здавальняючым" — заявіў 26 сакавіка на пасяджэнні савета дырэктараў намеснік генеральнага дырэктара МВФ і выканаўца абавязкаў старшыні фонду Н. Шынахара.

Тым не менш, паводле яго слоў, "дэфіцыт рахунку бягучых аперацый павялічыўся ў

Павысіліся цэны на цукар

Фіксаваныя рознічныя цэны на цукар-пясак для рэалізацыі насельніцтву з 30 сакавіка павялічаны ў сярэднім на 5%. Такое рашэнне ўтрымліваецца ў пастанове Міністэрства эканомікі № 56 ад 23 сакавіка 2010 г.

Згодна з дакументам рознічная цана на цукар-пясак вагаваўся складзе 2.590 рублёў за кілаграм, на расфасаваны ў поліэтыленавыя ці папяровыя пакеты па адным кілаграме — 2.840 рублёў.

Акрамя таго, у сярэднім на

цукар-пясак, што складваюцца ў сумежных дзяржавах, і ў мэтах паляпшэння фінансавага стану цукраперапрацоўчых арганізацый па прапанове канцэрна "Белдзяржхарчпрам".

Папярэдняе павышэнне цэн на цукар адбылося 27 лютага — у сярэднім на 5%, да гэтага — 28 студзеня — у сярэднім на 10%.

Паласа падрыхтавана на матэрыялах БелаПАН.

КАСЦЮШКА І ПІЛСУДСКІ:

падабенства і адрозненне лёсаў вялікіх дзеячоў

У мінулым нумары “Газеты для вас” быў апублікаваны артыкул “Памяці Кастуся Тарасава”. Гісторык, пісьменнік і журналіст Кастусь Тарасаў, які пайшоў з жыцця нядаўна, пакінуў багатую спадчыну ў выглядзе сваёй творчасці. І адным з апошніх ягоных артыкулаў быў “Тадэвуш Касцюшка і Юзэф Пілсудскі”, апублікаваны на сайце “Новы час” (novychas.org). У сувязі з тым, што артыкул датычыць нашага слаўтага земляка — Тадэвуша Касцюшка, мы прапануем азнаёміцца з ім і чытачам “Газеты для вас”.

Жыцці гэтых двух гістарычных асоб аддзяляе 121 год. “Начальнік паўстання” і “начальнік дзяржавы” — ці ёсць паміж імі нешта агульнае, найперш скрозь прызму беларускага пытання?

ПАДЛЕТКІ

У 1746 годзе ў маёнтку Марачоўшчына нарадзіўся Тадэвуш Касцюшка. Прапрадзед яго Канстанцін быў татарым вялікага князя. Праз шлюб з дачкой князя Гальшанскага ён пераходзіць з дынастыяў Ягелончыкаў. Але вышэй павятовых пасадаў ніхто з Касцюшкаў да Тадэвуша не паднімаўся.

Пілсудскі нарадзіўся ў 1867 годзе ў маёнтку Зулаў Свенцянскага павета. (Пасля верасня 1939 года гэты павет увайшоў у Вілейскую вобласць БССР). Яго бацька, Юзэф Пілсудскі, паходзіць з беларускага роду Гінетавічаў, вядомага па Грунвальдскай бітве. Да сямі гадоў іх дзяцінства было падобным — абодва выраслі ў сядзібах, побач знаходзіліся вёскі, у якіх гаварылі па-беларуску, а калі хлопцы прыходзілі дамоў, слухалі старэйшых па-польску. Але былі і адрозненні. Маці Пілсудскага, Марыя Білевіч, у шэфлядзе, зачыненая на замок, захоўвала партреты польскіх і літоўскіх герояў, якія па важных днях паказвала сынам. Яшчэ яна чытала ўслых паэму “Пан Тадэвуш”, якую не мог чытаць Касцюшка. Піярская калегія, дзе вучыўся Тадэвуш, была польскай, Віленская гімназія, дзе вучыўся Пілсудскі, была рускай. З-за гэтага ў Пілсудскага ўтварылася непрыязнасць да русіфікацыі, якая ў Касцюшкі ўзнікла толькі пасля першага падзелу Рэчы Паспалітай.

МАЛАДЫЯ ГАДЫ

У дзевятнаццаць гадоў Касцюшка паступіў у Варшаўскі кадэцкі корпус і разам з капітанскімі пагонамі атрымаў стыпендыю для навування ў ваеннай школе пры Луўры. Вярнуўшыся на радзіму, Тадэвуш захаваўся ў Людвіку Сасноўскаму, дачку польнага гетмана. Маладыя людзі пазнаёміліся ў маі, а ў верасні Касцюшка папрасіў у гетмана руку яго дачкі. Узвар’яны “дзёркацю” Сасноўскі загадаў Тадэвушу пакінуць сядзібу. Касцюшка прапанаваў Людвіцы пайсці з ім пад вянец супраць бацькоўскай волі. Тады Сасноўскі абвясціў, што прыцягне Касцюшку да суду, які прадугледжваў за такое злачынства смяротную кару.

Выйсце для яго адкрылася з вайной, якую ў 1775 годзе пачалі амерыканскія штаты. Францыя дасылала туды афіцэраў-валанцэраў, у якія запісаўся і Касцюшка. Так ён патрапіў у Амерыку, дзе атрымаў патэнт палкоўніка-інжынера амерыканскай арміі. Ён забяспечыў фартыфікацыямі Саратогу на рацэ Гудзон. Галоўнакамандуючы войскамі Джордж Вашынгтон даручыў Касцюшку будаўніцтва крэпасці ВестПойнт. Англічане не рашыліся штурмаваць яе

і наогул уздымацца ўверх па Гудзону — рака на ўсю шырыню (450 метраў) была перакрытая жалезным ланцугом, сканструяваным Касцюшкам. Ён стаў генералам амерыканскай арміі, шаноўным грамадзянінам ЗША. Але пасля 8-гадовай вайны вярнуўся на радзіму.

Юнак Юзэф Пілсудскі пасля гімназіі паступіў у Харкаўскі ўніверсітэт. Але студэнцкае жыццё выдалася нядоўгім. Яго брат Браніслаў быў удзельнікам змовы, арганізаванай “Народнай воляй” для забойства расійскага імператара Аляксандра III. Юзэф, які прывёз змоўшчыкам чамадан з дынамітам, быў як непаўналетні высланы ў Сібір. Менавіта ў гэтыя гады Пілсудскі называў сябе беларусам.

Пасля высылкі ён стаў адным з заснавальнікаў Польскай сацыялістычнай партыі, рэдактарам газеты “Robotnik”. Раскрыццё друкарні прывяло дыарышту Пілсудскага. Ён пяць месяцаў адбыў у Пецярбургскім вар’яцкім доме, пакуль не ўцёк. Пілсудскі становіцца арганізатарам грабляжоў для партыйнай касы. Асабліва вядомай яго “экспрапрыяцыя” ў Безданнах недалёка ад Вільні. Група напала на паштовы вагон і атрымала вялізныя грошы — 200 тысяч рублёў (прыкладна 2 000 000 долараў па сучасным курсе).

ГОДНАСЦЬ

3 мая 1791 года сойм прыняў Канстытуцыю Рэчы Паспалітай. Галоўнымі пунктамі Канстытуцыі былі адмена “ліберум вета” і федэратыўнага ладу дзяржавы, увядзенне адзінай польскай мовы і спадчынай манархіі, захаванне прывілеяў шляхты і ўсталяванне апекі дзяржавы над сялянствам. Гэта стала прычынай другога падзелу Рэчы Паспалітай.

Еўрапейская слава знайшла Касцюшку пасля бітвы з рускімі пад Дубенкай 18 ліпеня 1792 года. Адразу пасля Дубенкі Касцюшка атрымаў чын генераллейтэнанта. У сакавіку 1794 года на Рынкавай плошчы Кракава яго абвясцілі галоўным начальнікам паўстання. 10 кастрычніка 1794 года адбылася бітва палякаў з рускімі пад Мацеявіцамі — пераломная і няўдалая для Касцюшкі. Ён быў паранены казакімі, трапіў у палон, і яго адвезлі ў Пецярбург.

У 1914 годзе аўстрыйскі ўрад дазволіў Пілсудскаму мець у арміі польскія легіёны. Пілсудскі камандаваў толькі Першай брыгадай, але паралельна ён ствараў Польскую ваенную арганізацыю, што дазволіла сфарміраваць Польскае войска. Брэсцкі мір і рэвалюцыя ў Германіі паспрыялі Польшчы адраджэнню як дзяржаве.

Улетку 1919 года Пілсудскі выражаваў Савецкую ўладу ў Расіі. Над Масквой нависла пагроза — наступ Добраахвотніцкага войска Дзянікіна. Польскія ж войскі, якія знаходзіліся на той час у Беларусі і Валыні і якія ўжо паўгода самастойна змагаліся з Чырвонай арміяй, слакойна на-

Тадэвуш Касцюшка — “начальнік паўстання”.

Юзэф Пілсудскі — “начальнік дзяржавы”.

зіралі за сутыкненнем чырвоных і белых. Пазней Пілсудскі тлумачыў, што ў выпадку рэстаўрацыі імперыі не магло быць і размовы аб вольных Украіне і краінах Балты. Польшча ў лепшым выпадку магла б разлічваць на “этнічную” мяжу, якая неўзабаве атрымала назву “лініі Керзона” і стала рэальнай пасля Другой сусветнай вайны.

У сакавіку 1919 года палякі занялі Пінск, авалодалі Наваградкам, Баранавічамі, Лідай і Вільняй, Мінскам і Бабруйскам. У 1920 годзе Чырвоная армія пачала наступ у Беларусі. У жніўні часткі Тухачэўскага падышлі да Варшавы. Пілсудскі, генерал Развадоўскі і французскі генерал Вейган падрыхтавалі контртурод. Толькі за ліпеня 1920 года ў Войска Польскае ўступілі 150 тысяч добраахвотнікаў. У жніўняўскай бітве Чырвоная армія пацярпела паразу, у палон трапілі каля 100 тысяч салдат.

Без Пілсудскага гэтай перамогі над Віслай не было б ужо хаця б толькі таму, што не было б самой Варшаўскай бітвы. Калі войскі Тухачэўскага стаялі пад Варшавай, многія ў польскім кіраўніцтве лічылі адзіным выратаваннем без бою Варшаву здаць і адыходзіць у былою прускаю Польшчу, межы якой большавікі быццам бы не адважацца перайсці. Толькі жалезная воля Пілсудскага зберагла ўсё ад развалу.

“НЕ” КАСЦЮШКІ

Сярод першых учынкаў Паўла I быў візіт да вязня Мармуровага палаца. Павел прапанаваў Касцюшцы свабоду ў абмен на прысягу на вернасць імператару. Яго прысяга прыносіла свабоду яшчэ 12 тысячам паўстанцаў. Касцюшка пагадзіўся і з’ехаў у Амерыку.

Першапачаткова ён планаваў застацца ў Новым Свеце назаўжды. Аднак у маі наступнага года пераехаў у Еўропу. Прычынай вяртання стала запрашэнне ўзначаліць марш легіёнаў з Італіі ў Малапольшчу з мэтай падняць там паўстанне. У Парыжы высветлілася, што Напалеону гэты план быў патрэбны

дзеля запалохвання паўстаннем Прусіі, каб выбіць яе з антыфранцузскай кааліцыі. “Не!” — сказаў Касцюшка і служыць Напалеону адмовіўся.

У 1800 годзе паўстанец і генерал пераехаў у мястэчка Бярвіль поруч з Фантэнебло, у маёнтка братаў Целтнераў, старэйшы з якіх прадстаўляў Швейцарыю ў Францыі, а малодшы на радзіме быў бургамістрам мястэчка Салюрн. У гэтым мястэчку і правёў свае апошнія два гады Тадэвуш Касцюшка. Тут ён навукаў хроніцу Тадэ Целтнер гісторыі, малюнку і мовам, а калі дазваляла здароўе, здзіўляў конныя прагульнікі. Стары генерал кожнаму сустрэчнаму ўсміхаўся і кожнаму жабраку падаваў міласціну.

“САНАЦЫЯ” ПІЛСУДСКАГА

Марай Пілсудскага было адраджэнне Рэчы Паспалітай у межах 1772 года. І ён патрабаваў, каб польская дэлегацыя настойвала на такой умове міру. Але Польшча была змучаная шасцігадовай вайной, польская дэлегацыя, якая складалася з яго палітычных супернікаў, прыклала ўсе высілкі, каб новая лінія мяжы была праведзеная бліжэй, чым яна была ў 1772 годзе.

Тры гады Пілсудскі ўгадваў летувісаў вярнуцца ў “аддымкі польскага брата” і атрымаць назад Вільню ў абмен на “унію”. Але летувісы не пагадзіліся на страту незалежнасці. Тады Віленшчына была далучана да Польшчы праз “рэферэндум”. Гэта стала адным з чыннікаў таго, што ў 1923 годзе Пілсудскі вымушаны быў адрачыся ад усіх дзяржаўных пасадаў. Але праз тры гады ён вырашыў вярнуцца ў сувязі з “анархіяй”.

Вайсковы міністр Жэліхоўскі сабраў пад Варшавай адборныя часткі і перадаў камандаванне над імі Пілсудскаму. 12 мая 1926 года палкі рушылі на сталіцу. Увечар пачаўся бой у Варшаве. Падчас баёў загінула 379 чалавек, было паранена 1000. У краіне быў усталяваны рэжым аўтакратыі Пілсудскага, так званы рэжым “санацыі”.

Нацыянальны беларускі ад-

раджэнскі рух апынуўся пад пагрозай знішчэння. На ўсю Заходнюю Беларусь засталася толькі адна беларуская школа ў Вільні. Беларускае інстытутаў, каледжаў, тэатраў, друкаваных выданняў не існавала. Суд у Брэсце ў 1927 годзе асудзіў да 10 гадоў турмы 30 сябраў КПЗБ. Была забаронена дзейнасць Беларускай сялянска-рабочай Грамады (120 тысяч чалавек), а яе 400 кіраўнікоў рэпрэсаваныя. У 1932 годзе Асташынскае і Кобрынскае сялянскія паўстанні былі задушаны войскамі — 7 чалавек павешаны, 79 асуджаны. 17 чэрвеня 1934 г. прыняў вязняў канцэнтрацыйны лагер у БярозаКартузскай.

АДРОЗНЕННІ

Касцюшка стаў начальнікам паўстання тады, калі яшчэ не было ніякіх партый Літвы і Беларусі, якія б ставілі пытанне хоць бы наконт сваёй аўтаноміі, не было ні адной асобы, якая ўяўляла б, як гэта можна зрабіць. Патрыятычна настроены, ён не хацеў, каб рускія захапілі яго краіну. І пацярпеў паразу.

Касцюшка быў вольналюбівым чалавекам, але ў межах непадзельнай Польшчы, у якую б уваходзілі Беларусь і Літва як простыя ваяводстваў. Незадоўга да сваёй смерці ён вырашыў вызваліць сялян ад прыгнёту. Сястра Касцюшкі напісала Аляксандру I ліст, дзе прасіла яго парупыць завязчэнне брата. Імператар пагадзіўся з яе патрабаваннем.

Пілсудскі вельмі любіў легенду пра сабе як пра “бацьку польскай незалежнасці”. Магчыма, што іншы чалавек не выканаў бы такой задачы. У Пілсудскага была любоў да Рэчы Паспалітай. Ён жадаў, каб беларусы таксама сталі “добрамі палякамі”. Але Пілсудскі далучыў да Польшчы Беларусь, калі была беларуская дзяржава, і свядома ўвёў апалячванне.

Касцюшка, “начальніка паўстання”, беларусы лічаць сваім героем, “начальніка дзяржавы” Пілсудскага — не.

Кастусь ТАРАСАЎ.

г. Мінск.

УВАЙСЦІ Ё КОЖНЫ ДОМ

стараюцца пружанскія бытавікі

За больш чым паўстагоддзя свайго існавання сфера бытавога абслугоўвання на Пружаншчыне перажыла шмат пераломных момантаў. Пачыналася яна з невялікіх арцеляў і майстэрняў, потым быў створаны камбінат бытавога абслугоўвання. Складаныя 90-я гады мінулага стагоддзя негатыўна адбіліся на “самаадчуванні” прадпрыемства: як гаворыць дырэктар РКБА Анатоля Гвоздзік, нават гаварылася пра закрыццё нерэнтабельнай вытворчасці.

— Апошнія пяць гадоў прынеслі аздаўленне камбінату бытавога абслугоўвання, — расказвае Анатоля Фёдаравіч. — Удала мы закончылі і 2009 год. Рэалізавана прадукцыя на суму звыш паўтара мільярда рублёў, або 111,5% да плануемага ў супастаўных цэнах, паслуг аказана, пры плане 112,5%, на 113,8%. Летась мы атрымалі чысты прыбытак — звыш 50 мільёнаў рублёў. Словам, адпаведна з бізнес-планам, за мінулы год прадпрыемства павінна было знізіць адмоўную рэнтабельнасць з 10 да 4,4%. Мы ж закончылі год з рэнтабельнасцю — 4%.

— Камбінат бытавога абслугоўвання актыўна ўдзельнічае ў раёне ў праграме абнаўлення вёскі. Якія вынікі прынесла гэта прадпрыемству?

— Мы аднаўляем бытую сетку комплексна-прыёмных пунктаў. Амаль 15 гадоў мы скарачалі іх колькасць, а цяпер маем 23 КПП у сельскай мясцовасці, а сёлета яшчэ адкроем і 24-ы — у вёсцы Шчарчова. Там жа мясцовыя жыхары змогуць пакідаць заказы на нашу прадукцыю. Акрамя таго, на нашых КПП можна зрабіць заказы і на прадукцыю іншых прадпрыем-

стваў раёна. Па праграме абнаўлення вёскі праводзім рамонт дзеючых пунктаў: у бягучым годзе рэстаўрацыю чакаюць КПП у Ружанах і Стараволі. Такім чынам, мы выконваем і праграму па колькасці комплексна-прыёмных пунктаў — адзін КПП на 1500 чалавек.

— Жыхарам нашага раёна вельмі падабаецца карыстацца паслугамі перасоўнага КПП. Ці не атрымаецца так, што павелічэнне колькасці стацыянарных пунктаў прымусіць адмовіцца ад яго?

— Наш аўтобус абслугоўвае населеныя пункты з невялікай колькасцю жыхароў, дзе няма эканамічнага сэнсу ствараць стацыянарны КПП. А гэта паўсотні вёсак: значыць, кліент у перасоўнага пункта заўсёды будзе. Па распрацаванаму графіку ў кожную вёску аўтобус заязджае адзін раз у два тыдні. Там аказваюцца паслугі цырульніка, прымаюцца заказы на рамонт і рытуальныя паслугі, правануюцца швейныя вырабы. Акрамя таго, спадарожна гэты транспарт дастаўляюцца буйныя заказы і на стацыянарны комплексна-прыёмны пункт.

Дырэктар Пружанскага РКБА Анатоля Гвоздзік.

Словам, штомесяц аўтобус прыносіць у агульную скарбонку тры-чатыры мільёны рублёў. Безумоўна, сёння многае залежыць ад развартлівасці работнікаў. Лічу, што касір перасоўнага КПП Алена Анатолеўна Боб на сваім месцы. Што пацвярджаюць і шматлікія звароты грамадзян, калі па той ці іншай аб'ектыўнай прычыне аўтобус своечасова не заехаў у вёску.

Дарэчы, у кожным падраздзяленні камбіната ёсць людзі, якія вызначаюцца добрасумленнай працай. Гэта — вадзіцель Аляксандр Жук, абойшчыца мэблевага цэха Яніна Велікасец, касіры Ліноўскага КПП Валянціна Каляда і Кабылаўс-

Абойшчыца мэблевага цэха Яніна Велікасец.

кага КПП Валянціна Зарэцкая. На добрым рахунку Людміла Дзвініна, якая працуе на Пружанскім КПП, і Паўліна Мяркулава з Шарашоўскага КПП. На рамонт абутку сярод лепшых можна назваць Ганну Цёхан. Гэтыя людзі заўсёды старанна выконваюць свае абавязкі, імкнучы аказаць паслугі насельніцтву якасна і свеечасова.

Ёсць аб'ектыўныя і суб'ектыўныя фактары, што негатыўна адбіваюцца на нашых выніках, не ўсяго з заплавананага мы дасягнулі летась. Аднак у цэлым работай калектыву камбіната можна ганарыцца, бо мы выканалі і намечаныя аб'ёмы, павялічылі вытворчасць. Апошнія гады сярод аналагічных

прадпрыемстваў вобласці Пружанскі РКБА знаходзіцца сярод лідэраў.

Калектыву камбіната добры, з ім можна будаваць планы і на будучыню. Напрыклад, сёлета мяркуюем побач з пральняй адкрыць магазін рытуальных паслуг і па продажы прадукцыі РКБА. Таксама заключаны дагавор на пастаўку помнікаў з чорнага і каляровага граніта, які прывозіцца ў рэспубліку з Кітая: ён аднолькавы па якасці, але ніжэйшы па кошце. Актыўна пашыраем супрацоўніцтва і з брэсцкімі фірмамі па пашыву жаночага адзення.

Васіль СНАПКО.
Фото аўтара.

г. Пружаны.

Утром — деньги, вечером — стулья, или Как взискать долги?

Это крылатое выражение, известное всем по фильму “Двадцать стульев”, останется актуальным настолько, насколько актуален капитализм на этой земле.

Однако следует заметить, что этим правилом некоторые наши граждане не всегда сегодня руководствуются при покупке товаров.

Многие предприниматели идут навстречу покупателям и продают товары в рассрочку. Это значит, сразу товар, а потом — деньги.

В последнее время этим начали пользоваться разного рода мошенники, ищущие “относительно честный способ отъема денег”. Недавно были выявлены господа, которые брали товары в кредит у предпринимателей руками людей без определенного места жительства. А с божья потом что сыщешь?

Как рассказал нам ивацевичский предприниматель Дмитрий Корневский, и у него есть недобросовестные покупатели, взявшие товар с оплатой в рассрочку. Самый злостный неплательщик — мужчина из д. Могилы, который приобрел в рассрочку домашний кинотеатр, а выплачивать долг не спешит уже на протяжении года.

Предприниматель рассказал, что навел справки об этом мужчине. Оказалось, что он нигде не работает. Интересно и то, что покупатель живет в незарегистрированном браке с многодет-

ной женщиной. Значит, живут они на детское пособие.

Предпринимателю известно, что покупатель этот кинотеатр передал третьему лицу в счет погашения уже ранее образовавшегося у него долга.

Кстати, женщина, с которой живет покупатель кинотеатра, приходила к предпринимателю и обещала выплачивать долг за своего сожителя, с которым на протяжении года предпринимателю встретиться так и не удалось. После неоднократных телефонных напоминаний женщиной была внесена небольшая сумма, эквивалентная десятой части долга, но оговоренные следующие сроки выплат неоднократно нарушались.

В дальнейшем он узнал, что эта женщина ранее также брала у его коллег ноутбук в рассрочку, и также не выплатила долг.

Кроме того, не погасил долги по первой покупке, эта же женщина взяла в рассрочку и телевизор у еще одного ивацевичского предпринимателя...

В итоге Дмитрий Корневский обратился в РОВД с заявлением о возможности выявления признаков мошенничества. Теперь слово за правоохранительными органами.

Павел ДАЙЛИД,
г. Ивацевичи.

Пили и курили...

В ночь на 24 марта около полуночи произошел пожар в одном из жилых домов в д. Серадово (Ивацевичский район).

Обитатели дома — 50-летняя хозяйка и ее сожитель — проснулись, когда огонь пожара, что называется, бушевал со всей мощью, пламя вырывалось из-под крыши деревянного дома. Оба выскочили через окно. Женщина тут же бросилась к соседям за помощью, те в свою очередь безотлагательно вызвали пожарных. А 43-летний мужчина какое-то мгновение в

замешательстве постоял около пылающего дома, а потом молниеносно бросился к двери, откуда густыми клубами валил серый дым...

В итоге пожаром уничтожены шиферная крыша и перекрытие дома, обгорели стены и перегородки, в негодность пришло все имущество, находившееся в доме. Во время ликвидации пожара на полу в коридоре было

обнаружено обгоревшее тело сожителя хозяйки, 1967 года рождения, жителя Барановичского района.

По словам хозяйки, сожитель вернулся за сапогами, так как выскочил через окно босым.

Причиной возникновения пожара явилась небрежность при курении самого погибшего, находившегося на момент возникновения пожара в нетрезвом виде.

Валерий МОЛОШ,
г. Ивацевичи.

Отцы и дети

— на сцене и в жизни

Я точно знаю, почему в конце первого весеннего месяца к нам приходит праздник Театра. Международный День театра, который отмечается 27 марта, установлен в 1961 году IX конгрессом Международного института театра (МИТ). Деятельность организации, согласно ее уставу, должна быть направлена на укрепление мира и дружбы между народами, на расширение творческого сотрудничества всех деятелей мира.

В этом году я приобщился к международному празднику, посмотрев премьеру народного драматического театра Березовского городского Дома культуры “Собака с золотым зубом” по сценарию В. Саулича. К сожалению, в субботний вечер зрителей было совсем немного, но те, кто пришел на премьеру, с интересом посмотрели пьесу, которая, кстати, была на белорусском языке. Автор вместе с актерами поднял много проблем, среди которых самыми серьезными были и останутся взаимоотношения родителей и детей, а также роль денег в жизни общества. Главным героем

майор Козликов, роль которого замечательно сыграл актер драмтеатра Александр Левкович, купил в местном ЗАГСе справку о том, что он умер. Для чего? А для того, чтобы отправить свою мать в приют для пожилых людей, якобы по потере кормильца. Жена майора торопится поскорее выпроводить свекровь, т. к. комната нужна для проживания собаки. Мать обещает сыну умереть чем поскорее, только не нужно отправлять ее в дом престарелых. Сын с невесткой сидят и ждут, когда же, наконец, мать умрет. Тяжело смотрится момент, в котором мать просит у сына по-

пить воды, а невестка запрещает своему мужу подать воды, говорит — скорее свекровь умрет. Однако денег, чтобы поставить собаке золотой зуб вместо сломанного, невестке не жалко. Мать сдерживает свое слово и умирает.

К сожалению, такие истории не редкость для нашего времени. Зачастую старики становятся обузой для своих же детей, вот и отправляют подалеке с глаз в дома престарелых.

Ко Дню театра была приурочена и премьера театральной студии “Эхо”, поставленная режиссером Н. В. Киселевой. Ребята показали молодежный спектакль Ирины Батюк “Шекспир отдыхает”. Пьеса, сыгранная ребятами на одном дыхании, не оставила равнодушными зрителей, пришедших на премьеру спектакля.

Николай ДЕНИСИК,
г. Береза.

ПРАЗДНОВАНИЕ ПАСХИ:

национальные особенности

Традиция отмечать праздник Пасхи существует еще с дохристианских времен. Очень давно у людей была другая религия, и пантеон богов был просто огромен. Каждый небожитель отвечал за уникальную сферу жизни человека или природное явление. Чаще первое и второе умело совмещалось, ведь Боги могут все!

Весной отмечался праздник в честь солнца, в честь (а это было уже позже) «вялікіх дзен» весенней и летней полевой работы. Поэтому по-белорусски праздник и называется — Вялікдзень. Через много веков на этот древний праздник наложился еще один. На этот раз христианский — Воскресение Господне. В сущности, все логично — два самых главных праздника двух больших религий... И один по прошествии времени должен был «закрыть» другой. Но... Получилось так, что они, по существу разные, сплелись в одно целое. И вот мы уже говорим «Христос Воскрес» как христиане и красим яйца как истинные язычники.

КАК ПРАЗДНУЮТ ПАСХУ В РАЗНЫХ СТРАНАХ МИРА

ФРАНЦИЯ. Любимым пасхальным развлечением французов являются пикники. Семьи и дружеские компании собираются в садах возле дома и готовят разнообразные омлеты. В этот день принято дарить друг другу красные яйца, с которыми затем устраивают разнообразные игры.

АНГЛИЯ. Судя по всему, в этой стране этот праздник очень

любим модницами, ведь на Пасху принято наряжаться и при этом непременно надеть хотя бы одну новую вещь. И юные англичане тоже наверняка в восторге от этого христианского праздника: в школе — каникулы, а каждый взрослый старается угостить чем-нибудь вкусеньким!

БЕЛЬГИЯ. И здесь заботятся о самых маленьких жителях страны: для юных бельгийцев устраивают соревнования по поиску яиц. Разумеется, со своими корзинками детишки бегут не в магазины и даже не в курятники. Родители заранее прячут яйца в саду возле дома. У кого больше «урожай» — тот и победил!

ИТАЛИЯ. Темпераментные итальянцы необычайно трепетно относятся к чистоте собственного жилища — в канун Нового года они выбрасывают

старые вещи прямо из окон, да и Пасха для них — это повод для грандиозной уборки. А в сам праздник устраивают пышное застолье — ну совсем как у нас!

ЧЕХИЯ. Девушки, не ходите на Пасху в Чехию гулять! В противном случае вы рискуете быть избитыми веточками вербы. Разумеется, это всего лишь игра, и хлестать вас будут чисто символически. Считается, что молодые девушки после такой процедуры расцветают и необыкновенно хорошеют.

ПОЛЬША. Кто бы мог подумать, что по соседству с нашей страной на второй день Пасхи принято обливаться водой! А еще жители Евросоюза! Саму же Пасху принято встречать в родительском доме. Интересно, кого считать за маму с папой молодым семьям — тещу с тестем либо свекровь со свекром?

**Счастья Вам!
И Христос Воскрес!**

На Марс!

СМИ представлены четверо добровольцев из европейских стран, которые готовы принять участие в международном эксперименте, в результате которого будет смоделировано взаимодействие участников первой миссии на Марс.

отсек площадью 2,8 на 3,2 метра.

Всего экспериментальный комплекс включает в себя четыре модуля и имитатор марсианской поверхности — негерметичный отсек, предназначенный для пребывания экипажа в скафандрах, изолирующих от внешней среды.

Помимо поддержания бесконфликтных взаимоотношений в группе, участники эксперимента должны были следить за состоянием своего здоровья и имитировать операции по управлению кораблем и научные исследования.

Это уже второй подобный эксперимент. В прошлом году четверо отобранных по конкурсу россиянин, француз и немец жили в условном космическом модуле в Институте медико-биологических проблем в течение 105 дней. Ученые ИМБП и Европейского космического агентства заявили, что первый эксперимент окончился успешно, отмечает Би-Би-Си.

«НВ».

Грязная вода убивает больше людей, чем войны

Загрязненная вода губит больше людей, чем войны и все другие формы насилия вместе взятые, говорится в докладе ООН, опубликованном по случаю Всемирного дня воды.

«По крайней мере 1,8 млн. детей в возрасте до 5 лет умирают от заболеваний, связанных с некачественной водой, ежегодно, то есть один ребенок каждые 20 секунд, — цитирует доклад ИТАР-ТАСС. — Более половины пациентов больниц в мире — это люди, чьи недуги так или иначе связаны с загрязненной водой».

«Около двух млрд. тонн отработанной воды, представляющей собой смесь из переработанных удобрений, нечистот, промышленных отходов и отходов, вырабатываемых в результате жизнедеятельности человека, ежедневно сбрасывается в реки и моря, вызывая распространение болезней и нанося непоправимый ущерб экосистемам, — отмечают эксперты. — Поэтому превращение загрязненной воды из угрозы для здоровья и окружающей среды в чистый, безопасный и экономически привлекательный ресурс является одним из ключевых вызовов для мирового сообщества в XXI веке».

«Чистая вода стала дефицитной и будет еще большим дефи-

цитом с активизацией процесса изменения климата, — отметил в своем послании Генеральный секретарь ООН Пан Ги Мун. — И бедные по-прежнему страдают первыми и больше всего от загрязнения, нехватки воды и отсутствия надлежащей санитарии».

Россия по объему речного стока занимает второе место в мире после Бразилии, а по водообеспеченности на одного человека — третье после Бразилии и Канады. Россия занимает первое место в мире по запасам пресных вод — здесь сосредоточено более 20% мировых ресурсов.

На территории России насчитывается 2,5 млн. рек и 2,7 млн. озер, в которых сосредоточено 26,5 тысячи куб. км пресных

вод. В одном только озере Байкал содержится 20% мировых запасов пресной воды. Кроме того, в России создано 2290 крупных и средних водохранилищ. Общая емкость водохранилищ, которые призваны обеспечивать потребность в воде объектов экономики и населения, а также предотвращать наводнения, составляет 800 куб. км. Тем не менее, сообщает РИА «Новости», проблема загрязнения водоемов и нехватки питьевой воды в России одна из самых актуальных.

Известно также, что даже в США миллионы жителей пьют воду, загрязненную тяжелыми металлами, из-за недостаточного контроля над работой водопроводных станций.

tut.by.

ХОЗЯЙКЕ НА ЗАМЕТКУ

Пасхальные куличи

КУЛИЧ «ПОЛЬСКИЙ»

Мука — 1,5 кг, молоко — 1 стакан, сливки — 2 стакана, дрожжи свежие — 50 г, яйцо — 10 шт., сахар — 3,5 стакана.

Стакан горячего молока, горячие сливки и муку тщательно размешать, дать массе остыть до температуры парного молока и влить разведенные в небольшом количестве молока вспенившиеся дрожжи и два яйца. Все перемешать и, прикрыв тесто салфеткой, поставить в теплое место для брожения.

Когда тесто поднимется, добавить оставшиеся желтки, растертые с одной половиной (1,5 стакана) сахара, и белки, взбитые с другой половиной сахара в густую пену. Массу осторожно перемешать (сверху вниз), добавив оставшуюся муку, и дать тесту подняться вторично. Затем тесто тщательно выбить: тесто для кулича должно быть очень хорошо вымешано. Для этого тесто вываливают на стол или доску и бьют до тех пор, пока на поверхности не появятся пузырьки. Готовое вымешанное тесто положить в смазанную маслом и подпыленную мукой форму, наполнив ее до половины. Дать тесту еще раз подняться. Выпекать до готовности при температуре 180°.

«ВЕНСКИЙ» КУЛИЧ

Для теста: яйцо — 10 шт., молоко — 2 стакана, сливочное масло — 100 г, маргарин — 100 г, мука — 1 кг, подсолнечное масло — 4 ст. ложки, сахар — 2 стакана, сметана — 2 стакана, дрожжи — 100 г.

Для глазури: молоко — 4 ст. ложки, сахар — 0,5 стакана.

Желтки растереть с сахаром. Маргарин и сливочное масло растопить в одной посуде. В кастрюлю, смазанную изнутри растительным маслом, влить растопленное с маргарином сливочное масло, подогретое молоко и растертые с сахаром желтки. Смесь слегка подсолить и, постепенно добавляя муку, замесить не очень крутое тесто. Добавить в него растительное масло и дрожжи, разведенные в молоке.

Тесто месить, добавляя муку, до тех пор, пока оно не будет отставать от рук. Затем добавить в него сметану, еще немного муки и снова вымесить. На 2-3 часа оставить тесто подходить. После того, как тесто поднимется, добавить взбитые белки и опять дать немного подойти.

Глазурь нужно готовить только после того, как будут готовы сами куличи, потому что она быстро застывает (в течение 10-15 минут). Для приготовления глазури в кипящее молоко всыпать сахар и кипятить 7-10 минут до загустения.

ЯЙЦА, КРАШЕННЫЕ В БЕРЕЗОВЫХ ЛИСТЬЯХ

Приготовить отвар из листьев молодой березы, дать ему настояться. Яйца вымыть, опустить в теплый настой, варить 10 минут после закипания, вынуть и остудить. Яйца получатся желтого цвета.

